

Місцева влада повинна частину своїх повноважень передати до центральної влади, а не навпаки, коли центральні органи деякі свої повноваження передають місцевим органам влади, але при цьому зовсім не забезпечують останніх необхідними фінансовими ресурсами.

Таким чином, для забезпечення відповідного взаємозв'язку між державним і місцевими бюджетами необхідно змінити акценти при формуванні державного і місцевих бюджетів від державного до місцевих бюджетів. Особливо це необхідно зробити на рівні сіл, селищ та малих міст, які не мають значних власних фінансових ресурсів для формування доходів бюджетів. З метою покращення взаємозв'язків між державним і місцевими бюджетами необхідно здійснити відповідні зміни в порядку та джерелах формування державного та місцевих бюджетів. Зараз фактично державний і місцеві бюджети формуються паралельно, а тому для місцевих бюджетів постійно не вистачає коштів, що обумовлено передачею найбільш вагомих джерел формування доходів бюджету до компетенції державної влади. Це основні податки (НДС, податок на прибуток), надходження від зовнішньої економічної діяльності, надходження від приватизації значних об'єктів тощо.

В умовах кризи, коли абсолютна більшість підприємств скоротила прибуток або стала збитковими, надходження до державного бюджету також скоротилася. Це обумовлено також зменшенням обсягів споживання населенням, що вплинуло на формування доходів за рахунок НДС. Погіршення стану економіки значно вплинуло і на можливість населення, їх загальний фінансовий стан, можливості здійснення споживання товарів та послуг, скоротилися податки з населення. Отже доходи місцевої влади також зменшуються, що пов'язано як із скороченням податків населення, що складають практично 40% доходів місцевих бюджетів, так і податків від малого бізнесу, що також значно погіршив свій стан у зв'язку з фінансовою кризою.

В останні 7-8 років місцеві бюджети постійно збільшували свою залежність від центральної влади, що було обумовлено не стільки об'єктивними, скільки суб'єктивними чинниками. За останні роки загальні інтереси держави усе більше приваляють над інтересами регіонів, окремих міст, селищ, сіл та людини.

Спроби змінити вітчизняну системи перерозподілу фінансових ресурсів між державою, регіонами та місцевою владою поки що завершуються поразкою останніх. Державні інтереси та інтереси великого бізнесу превалюють на інтересами всього суспільства, інтересами кожної людини.

Таким чином, не змінивши пріоритети у розвитку держави, регіонів, суспільства не можливо вдосконалити взаємозв'язок між державним і місцевими бюджетами. За нашої думки, формування бюджетів повинно починатися з бюджетів найменшого рівня і поступово переходити до більш вищого рівня. Цей перерозподіл наявних фінансових джерел необхідно здійснювати на основі відповідних нормативів забезпеченості фінансовими ресурсами відповідних доходів бюджетів. За такою схемою місцеві бюджети не будуть очікувати трансферти від органів державної влади за рахунок яких фактично в сучасних умовах існує місцева влада. Трансферти з державного до місцевих бюджетів фактично роблять останніх абсолютно залежними перед центральною владою, що негативно впливає на інтереси окремої людини.

ФОРМИРОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ДЕКЛАРАЦИЙ ПО НАЛОГУ НА ПРИБЫЛЬ

Коцюба М.П., к.э.н., доцент

Глобальный экономический кризис, охвативший многие страны мира, затронул и финансовую систему Украины. Особенно это проявилось в формировании доходной части государственного, а вместе с ним и местных бюджетов. Снижение доходной части государственного бюджета существенно изменило и государственный план социально-экономического развития, негативно отразилось на осуществлении целого ряда мероприятий по реформированию социально-экономического механизма страны.

В этих условиях одним из направлений стабилизации формирования бюджета является усиление контроля за правильностью начисления налогов и своевременным поступлением их в бюджет.

Предприятия всех видов деятельности при формировании в бухгалтерском учете налогооблагающих факторов не всегда гарантируют точность и объективность их значений. Особенно это часто проявляется при определении показателей в декларации по налогу на прибыль. Это основная форма налоговой отчетности. Она составляется ежеквартально в тысячах грн. без десятичных знаков и представляется плательщиком налога в государственный налоговый орган для регистрации в течение 40 календарных дней, следующих за последним календарным днем отчетного периода [2].

Показатели декларации должны подтверждаться документами учета доходов и расходов предприятия и соответствовать данным налогового учета [1]. К сожалению, как показывает практика, отдельные предприятия в декларациях по налогу на прибыль допускают ошибки и неточности. Вследствие этого уплачивают в бюджет штрафы, которые снижают их чистую прибыль.

Одной из основных причин ошибок и неточностей в декларациях по налогу на прибыль является то, что такие предприятия, например, ООО «фирма «Крымопт», и ООО «Полифарб» и др. не ведут налоговый учет валовых доходов и валовых расходов. При составлении деклараций доходы от продажи товаров (работ и услуг) и расходы на приобретение товаров (работ и услуг), а также и другие показатели они формируют посредством выборки соответствующих данных из документов и регистров финансового учета. В процессе этого не исключается неучет отдельных операций о доходах или расходах, а также возможен учет таких операций дважды. С целью исключения ошибок в декларациях и в соответствии со статьей 11 Закона Украины «О налогообложении прибыли предприятий» в бухгалтерском учете выделился самостоятельный Налоговый учет. Его целью является формирование налогооблагающих факторов налога на прибыль, учет налоговых обязательств и налоговых кредитов по налогу на добавленную стоимость, а также доходов и расходов для начисления единого налога. По данным налогового учета должна составляться и налоговая отчетность.

При ведении Налогового учета предприятия должны использовать первичные документы, применяемые в финансовом и управленческом учете. Формы учетных регистров, в которых бы системно накапливалась налоговая информация, предприятия разрабатывают самостоятельно. Поэтому некоторые из них, как правило, малые и средних размеров не ведут налогового учета. Другие предприятия, например, ООО «Крым ТЭЦ», ведут Налоговый учет в специально разработанных ведомостях (табл. 1) или в приспособленных для этого журналах или неиспользуемых регистрах аналитического учета.

Таблица 1

Ведомость учета валовых доходов ООО «Крым ТЭЦ» за 4-й квартал 2008 г. (грн.)

№ п/п	Статьи доходов	Корреспонденция счетов		Сумма ВД на начало квартала	За 4-й квартал по месяцам			Итого за квартал	Всего с начала года
		Дебет	Кредит		октябрь	ноябрь	декабрь		
1	Реализация теплоэнергии	361	703	3766117	1403657	1422663	1384652	4210972	7977089
2	Реализация электроэнергии	361	703	2280995	425391	405332	445449	1276172	3557167
	Итого	х	х	6047112	1829048	1827995	1830101	5487144	11534256

Аналогичным образом построена и ведомость для накопления информации о валовых расходах за квартал и год (табл. 2).

Таблица 2

Ведомость учета валовых расходов ООО «Крым ТЭЦ» за 4 квартал 2008 г.

№ п/п	Статьи расходов	Корреспонденция счетов		Сумма ВД на начало квартала	За 4-й квартал по месяцам			Итого за квартал	Всего с начала года
		Дебет	Кредит		октябрь	ноябрь	декабрь		
1	Оплата труда	23,91	66	2352500	330000	339066	320902	989968	3342448
2	Взносы на соц.страх	92,93,94 11	65	894062	125368	128846	121943	376157	1270219
3	Приобретены товары	281	63	3211	1293	1578	402	3273	6484
	Итого	х	х	3249773	456661	469490	443247	1369398	4619151

Отражение в нем хозяйственных операций по каждому документу позволит в полном объеме накапливать информацию о валовых доходах и расходах и тем самым обеспечит составление деклараций без ошибок и неточностей.

Кроме рассмотренной информации в декларации отражается и другая о доходах и расходах, которая предварительно отражается в 11 приложениях (К1-К7 и Р1-Р4). первые 7 прилагаются к квартальной, а (Р1-Р4) — к годовой декларации. Такое количество приложений представляют не все предприятия. Приложение К2 наряду с остальными прилагают к декларации предприятия, имевшие доходы по долгосрочным договорам, приложение К1/2 — добывающие полезные ископаемые, приложение К3 — имевшие операции с ценными бумагами и т. д.

В приложениях к декларации отражаются данные по очень малому количеству операций или осуществляются расчеты, например, прироста и убыли стоимости запасов, поэтому по ним нет необходимости вести Налоговый учет.

Таблица 3

Журнал учета валовых доходов и расходов

Дата	Документ		Содержание операции	Сумма по операции	в том числе валовые доходы			
	Название	№			ВД от реализ. товаров (работ, услуг)	Другие ВД, кроме 01.1/01.5	Изменения суммы компенсации стоимости товаров (работ, услуг)	Самостоятельно выявленные ошибки
Код строк в декларации					01.1	01.6	02.1	02.2
1	2	3	4	5	6	7	8	9
С начала года					6047112	388		
октябрь	Расч. вед.	10						
II	счет	1374	от ф. Торк					
II	II	2750	от ф Титан					
II	Реестр счетов	44	За тепло-энергию	1403657	1403657			
II	II	45	За тепло-энергию	425391	425391			
			за месяц	2285709	1829048	-		
С начала года					7876160	388		
ноябрь								
и т. д.			и т. д.					

Да- та	Документ		Содер- жание опера- ции	Сум- ма по опе- рации	Валовые расходы						
	На- звание	№			ВД на приоб- ре- ние това- ров (работ, услуг)	Расхо- ды на оплату труда	Расхо- ды на соц. страх	Взносы на него- сударст- венное пенсион. страхов.	Дру- гие ВР, кроме 04.1/ 04/12	Изме- нение ком- пенса- ции ст- ти то- варов (работ, услуг)	Само- стоя- тельно выявл. ошиб- ки
Код строк в декларации					04.1	04.3	04.4	04.5	04.13	05.1	05.2
1	2	3	4	1	10	11	12	13	14	15	16
с начала года					3211	2352500	894062				
ок- тябрь	Расч. вед.	10				330000	125368				
II	счет	137 4	от ф. Торк		425						
II	II	275 0	от ф Ти- тан		868						
II	Реестр счетов	44	За тепло- энергию								
II	II	45	За тепло- энергию								
			за месяц								
С начала года					1293	330000	125368				
но- ябрь					4504	2682500	1019430				
и т. д.			и т. д.								

Таким образом накопление валовых доходов и валовых расходов по каждой операции и строго по данным первичных документов финансового учета позволит оперативно, без ошибок и неточностей составить декларацию по Налогу на прибыль.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1. Закон Украины «О Налогообложении прибыли предприятий от 22 мая 1997 года № 283/97 — ВР (с изменениями и дополнениями)»
2. Порядок составления декларации по налогу на прибыль предприятия. Утв. приказом государственной налоговой администрации Украины от 29.03.2003 г. № 143.

ПРОБЛЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ І ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ

Нехайчук Ю.С., к.е.н., доцент

Україна вступає у XXI століття державою, що динамічно розвивається і прагне більш активно включитися у світові суспільно-економічні процеси, інтегруватися в європейське співтовариство.

Така спрямованість розвитку потребує нових підходів до використання економічного, людського та природно-ресурсного потенціалу регіонів, що забезпечить досягнення якісно нового рівня ефективності і конкурентоспроможності економіки та життя населення.

Маючи значний економічний та інтелектуальний потенціал, Україна в цілому, як і регіони, зокрема, за інтегрованою оцінкою ефективності економіки, рівнем життя та екологічної безпеки, а також конкурентоспроможності суб'єктів господарювання поки що значно поступається країнам Західної і Центральної Європи.

Нерівномірність регіонального розвитку і рівня життя населення створює передумови для соціальної напруги в суспільстві, загрожує територіальній цілісності країни, стримує динаміку соціально-економічних показників, уповільнює ринкові перетворення та знижує їх ефективність.

У зв'язку з цим державна регіональна політика повинна бути спрямована на створення умов для підвищення конкурентоспроможності регіонів як основи їх динамічного розвитку та усунення значних міжрегіональних диспропорцій.

Основними проблемами розвитку регіонів є:

- збільшення диспропорцій соціально-економічного розвитку регіонів, низька конкурентоспроможність та інвестиційно-інноваційна активність;
- недосконала структура економіки регіонів та структурна розбалансованість їх промислового комплексу;
- низький рівень розвитку виробничої та соціальної інфраструктури, що стримує економічне зростання регіонів;
- нераціональне використання людського потенціалу;
- низька інституційна та фінансова спроможність органів місцевого самоврядування щодо розв'язання проблем територіальних громад.

Тому метою державної регіональної політики є налагодження нових взаємовідносин між центром та регіонами з метою концентрації зусиль та ресурсів для розв'язання проблем регіонального розвитку.

Пріоритети та завдання державної політики:

Пріоритет 1. Удосконалення механізмів стимулювання регіонального розвитку.

Завдання:

- виконання стратегічних завдань відповідно до пріоритетних напрямів, визначених Державною стратегією регіонального розвитку до 2015 року;
- розроблення та затвердження регіональних стратегій розвитку з визначенням пріоритетів розвитку на середньо- та довгострокову перспективу з урахуванням державних пріоритетних напрямів;
- підготовка та укладання угод щодо розвитку регіонів, у яких реалізуються пілотні проекти;
- затвердження у державному бюджеті нової бюджетної програми, спрямованої на стимулювання регіонального та місцевого розвитку;
- проведення моніторингу розвитку регіонів, районів і міст обласного значення для визначення проблем, що стримують розвиток територій з ознаками депресивності. Підготовка програм подолання депресивності територій;
- забезпечення здійснення заходів та реалізації проектів транскордонного співробітництва в рамках Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2007-2010 роки.

Пріоритет 2. Створення умов для підвищення конкурентоспроможності регіонів та інвестиційно-інноваційної активності шляхом розбудови та модернізації інфраструктури.

Завдання:

- визначення проблем у кожному регіоні, які мають негативний вплив на рівень конкурентоспроможності і потенціал зростання, розроблення заходів щодо їх розв'язання;